

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

18 octombrie 2012 *

„Trimitere preliminară — Directiva 98/59/CE — Protecția lucrătorilor — Concedieri colective — Domeniu de aplicare — Închiderea unei baze militare americane — Informarea și consultarea lucrătorilor — Momentul la care ia naștere obligația de consultare — Necompetența Curții”

În cauza C-583/10,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Regatul Unit), prin decizia din 6 decembrie 2010, primită de Curte la 13 decembrie 2010, în procedura

United States of America

împotriva

Christine Nolan,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din doamna R. Silva de Lapuerta, îndeplinind funcția de președinte al Camerei a treia, și domnii. K. Lenaerts, E. Juhász (raportor), G. Arestis și J. Malenovský, judecători,

avocat general: domnul P. Mengozzi,

grefier: doamna L. Hewlett, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 18 ianuarie 2012,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru doamna Nolan, de M. Mullins, QC, și de M. De Savorgnani, barrister;
- pentru Comisia Europeană, de J. Enegren, în calitate de agent;
- pentru Autoritatea de Supraveghere AELS, de F. Cloarec și de X. Lewis, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 22 martie 2012,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: engleza.

Hotărâre

- 1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 2 din Directiva 98/59/CE a Consiliului din 20 iulie 1998 privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la concedierile colective (JO L 225, p. 16, Ediție specială, 05/vol. 5, p. 95).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între United States of America, pe de o parte, și doamna Nolan, angajat civil la o bază a armatei americane situată în Regatul Unit, pe de altă parte, cu privire la obligația de consultare a personalului înainte de efectuarea unor concederi, în conformitate cu legislația Regatului Unit de punere în aplicare a Directivei 98/59.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Potrivit considerentelor (3) și (4) ale Directivei 98/59:

„(3) [...] în ciuda evoluției crescânde, există încă diferențe între dispozițiile în vigoare din statele membre cu privire la modalitățile și procedura de concediere colectivă și măsurile destinate să atenueze consecințele concedierii asupra lucrătorilor;

(4) [...] aceste diferențe pot avea un efect direct asupra funcționării pieței interne [...]”
- 4 Considerentul (6) al acestei directive enunță:

„[...] Carta comunitară a drepturilor sociale fundamentale ale lucrătorilor, adoptată cu ocazia reuniunii Consiliului European de la Strasbourg din 9 decembrie 1989 de către șefii de stat sau de guvern din 11 state membre, declară, între altele, la punctul 7 primul alineat prima teză [...]:

«7. Realizarea pieței interne trebuie să conducă la o îmbunătățire a condițiilor de muncă și de viață ale lucrătorilor din Comunitatea Europeană [...]»

[...]”
- 5 În temeiul articolului 1 alineatul (2) litera (b) din Directiva 98/59, aceasta nu se aplică lucrătorilor din administrația publică sau din instituțiile de drept public ori, în statele membre în care acest concept nu este cunoscut, lucrătorilor din organisme echivalente.
- 6 Articolul 2 din această directivă prevede:

„(1) În cazul în care un angajator are în vedere concedieri colective, acesta inițiază în timp util consultări cu reprezentanții lucrătorilor pentru a ajunge la un acord.

(2) Aceste consultări se referă cel puțin la posibilitățile de a evita concedierile colective sau de a reduce numărul de lucrători afectați, precum și la posibilitățile de a atenua consecințele prin recurgerea la măsuri sociale însoțitoare vizând, între altele, sprijin pentru redistribuirea sau recalificarea lucrătorilor concediați.

[...]

(3) Pentru a permite reprezentanților lucrătorilor să formuleze propuneri constructive, în timp util, în cursul acestor consultări, angajatorul are obligația:

(a) să le furnizeze toate informațiile utile și

(b) în orice caz, să le comunice în scris:

(i) motivele concedierilor preconizate;

(ii) numărul și categoriile de lucrători care vor fi concediați;

(iii) numărul și categoriile de lucrători încadrați în mod normal;

(iv) perioada în cursul căreia vor avea loc concedierile preconizate;

(v) criteriile propuse pentru selectarea lucrătorilor care urmează a fi concediați în măsura în care legislațiile și practicile naționale atribuie această competență angajatorului;

(vi) metoda de calcul al oricăror eventuale indemnizații de șomaj, în afara celor decurgând din legislațiile și practicile naționale.

[...]"

7 Articolul 3 din directiva menționată prevede:

„(1) Angajatorii notifică în scris autoritatea publică competentă cu privire la orice concediere colectivă preconizată.

[...]

Această notificare cuprinde toate informațiile utile cu privire la concedierile colective preconizate și la consultările cu reprezentanții lucrătorilor prevăzute la articolul 2 și, în special, motivele concedierilor, numărul lucrătorilor care urmează a fi concediați, numărul lucrătorilor încadrați în mod normal și perioada în care vor avea loc aceste concedieri.

[...]"

8 Articolul 4 alineatul (1) din Directiva 98/59 prevede:

„Concedierile colective preconizate, notificate autorității publice competente, produc efecte în cel puțin 30 de zile de la notificarea prevăzută la articolul 3 alineatul (1), fără a aduce atingere dispozițiilor care reglementează drepturile individuale cu privire la perioada de preaviz.

Statele membre pot acorda autorității publice competente posibilitatea de a reduce termenul prevăzut la paragraful anterior.”

9 Potrivit articolului 5 din directiva menționată, aceasta nu aduce atingere dreptului statelor membre de a aplica sau de a adopta acte cu putere de lege sau acte administrative mai favorabile lucrătorilor ori de a promova sau a permite aplicarea unor convenții colective mai favorabile lucrătorilor.

Dreptul Regatului Unit

10 În Regatul Unit, Trade Union and Labour Relations (Consolidation) Act 1992 (denumit în continuare „Legea din 1992”) este considerată a fi actul de transpunere a Directivei 98/59.

11 Articolul 188 din această lege, referitor la obligația de consultare, prevede:

„(1) În cazul în care își propune să efectueze o concediere colectivă a cel puțin 20 de angajați din cadrul unei singure unități într-o perioadă de cel mult 90 de zile, angajatorul consultă cu privire la aceste concedieri toți reprezentanții legali ai salariaților care ar putea fi afectați de concedierea preconizată sau de măsurile luate în legătură cu respectivele concedieri.

(1A) Consultarea începe în timp util și, în orice caz:

(a) în situația în care angajatorul își propune să concedieze cel puțin 100 de lucrători, astfel cum se arată la alineatul (1), cu cel puțin 90 de zile și

(b) în celelalte cazuri, cu cel puțin 30 de zile

înainte de efectuarea primei concedieri.

[...]

(2) Consultarea trebuie să privească:

(a) posibilitatea de evitare a concedierilor,

(b) modalitățile de reducere a numărului de angajați concediați și

(c) modalitățile de diminuare a consecințelor concedierii

și trebuie întreprinsă de angajator în vederea ajungerii la un acord cu reprezentanții legali ai angajaților.

[...]

[...]

(4) În vederea desfășurării consultării, angajatorul informează în scris reprezentanții legali ai angajaților cu privire la:

(a) motivele intențiilor sale,

(b) numărul și categoriile de lucrători pe care își propune să îi concedieze,

(c) numărul total al salariaților care se încadrează în respectiva categorie angajați de angajator în cadrul unității în cauză,

(d) metoda avută în vedere pentru selectarea lucrătorilor care ar putea fi concediați,

(e) metoda avută în vedere pentru efectuarea concedierilor, cu luarea în considerare a oricărei proceduri convenite, inclusiv perioada la capătul căreia urmează a fi efectuate concedierile, și

- (f) metoda avută în vedere pentru calcularea cuantumului oricărei indemnizații de șomaj care urmează să fie acordată (altele decât cele datorate în temeiul dispozițiilor legale) angajaților care ar putea fi concediați.

[...]

(7) În situația în care, într-un caz determinat, există împrejurări speciale care pun angajatorul în situația de a nu se putea conforma în mod rezonabil uneia dintre cerințele prevăzute la alineatele (1A), (2) sau (4), acesta are obligația de a lua toate măsurile care pot fi prevăzute în mod rezonabil în acele împrejurări pentru a se conforma cerinței menționate. [...]"

Acțiunea principală și întrebarea preliminară

- 12 Aproximativ 200 de civili erau angajați la baza militară americană Reserved Storage Activity (denumită în continuare „baza militară RSA”) la Hythe (Regatul Unit), unde se reparau vehicule acvatice și alte materiale. Acest personal era reprezentat de Local National Executive Council.
- 13 În urma unui audit efectuat la începutul anului 2006 cu privire la funcționarea acestei baze militare, la 13 martie 2006 a fost prezentat un raport din care reieșea că se luase decizia de închidere a bazei menționate. Această decizie, luată în Statele Unite de Secretary of the US Army, apoi aprobată de Secretary of Defense (Ministerul Apărării), prevedea că baza militară RSA urma să își înceteze activitățile la sfârșitul lunii septembrie 2006.
- 14 La începutul lunii aprilie 2006, autoritățile americane au comunicat, în mod neoficial, decizia menționată autorităților militare ale Regatului Unit. Decizia de închidere a bazei militare RSA a fost făcută publică de presă la 21 aprilie 2006. La 9 mai 2006, guvernul Regatului Unit a fost informat în mod oficial cu privire la faptul că această bază urma să îi fie restituită la 30 septembrie 2006.
- 15 În cursul lunii iunie 2006, autoritățile americane au înaintat membrilor Local National Executive Council un memorandum care prevedea că toți membrii personalului bazei menționate urmau să fie concediați. În cadrul unei întâlniri organizate la 14 iunie 2006, autoritățile americane au informat acest organ reprezentativ că ele considerau că data începerii consultării era 5 iunie 2006.
- 16 Decizia oficială de reziliere a contractelor de muncă a fost luată la cartierul general al armatei americane în Europa (USAEUR), la Mannheim (Germania). Notificările de concediere au fost trimise la 30 iunie 2006, în acestea specificându-se că datele încetării contractelor de muncă erau 29 sau 30 septembrie 2006.
- 17 Doamna Nolan a chemat United States of America în judecată la Southampton Employment Tribunal, susținând că acestea nu își îndepliniseră obligația de consultare a reprezentanților personalului. Printr-o hotărâre pronunțată într-o acțiune în răspundere („liability judgment”), acea instanță a constatat anumite lacune în materie de consultare a reprezentanților menționați și a admis acțiunea doamnei Nolan. Printr-o hotărâre pronunțată într-o acțiune în reparare („remedy judgment”), instanța menționată a adoptat o măsură de protecție referitoare la toate persoanele care, la data de 29 iunie 2006, aveau calitatea de resortisanți ai Regatului Unit și făceau parte din personalul civil al bazei militare RSA.
- 18 United States of America a formulat apel la Employment Appeal Tribunal, care a confirmat, în esență, deciziile din primă instanță.

- 19 United States of America a sesizat Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division), care, considerând că pentru a se putea pronunța asupra cauzei avea nevoie de interpretarea unor dispoziții ale Directivei 98/59, a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Obligația angajatorului de consultare în privința concedierilor colective prevăzută de Directiva 98/59 ia naștere [...] atunci când angajatorul își propune să adopte, însă nu a adoptat încă, o decizie strategică sau operațională care este posibil să conducă sau conduce în mod inevitabil la concedieri colective sau [...] doar atunci când respectiva decizie a fost adoptată efectiv, iar acesta își propune, în consecință, să efectueze concedieri colective?”

Cu privire la competența Curții

Observațiile prezentate Curții

- 20 Curtea a solicitat părților din litigiul principal, guvernului Regatului Unit, Comisiei Europene și Autorității de Supraveghere AELS să își exprime în scris punctul de vedere cu privire la problema dacă o concediere, precum cea în discuție în acțiunea principală, prin care se pune capăt unui raport de muncă stabilit între un resortisant al Regatului Unit și un stat terț, în speță United States of America, intră în domeniul de aplicare al Directivei 98/59, având în vedere în special articolul 1 alineatul (2) litera (b) din aceasta din urmă.
- 21 Ca răspuns la această întrebare, doamna Nolan susține că Regatul Unit, prin faptul că a transpus Directiva 98/59, a determinat intrarea în domeniul de aplicare al reglementării naționale de transpunere a lucrătorilor angajați de state terțe, inclusiv de United States of America. Astfel, asemenea lucrători ar intra în domeniul de aplicare al acestei reglementări naționale independent de problema dacă ei fac sau nu fac parte din categoria de lucrători excluși de la aplicarea Directivei 98/59 prin articolul 1 alineatul (2) litera (b) din această directivă.
- 22 Făcând trimitere la Hotărârea din 17 iulie 1997, Leur-Bloem (C-28/95, Rec., p. I-4161), și la Hotărârea din 15 ianuarie 2002, Andersen og Jensen (C-43/00, Rec., p. I-379), doamna Nolan consideră că Curtea are competența de a interpreta Directiva 98/59, chiar dacă situația sa nu este reglementată în mod direct de dreptul Uniunii, dat fiind că legiuitorul Regatului Unit, atunci când a transpus această directivă în dreptul național, a ales să își alinieze legislația internă la dreptul Uniunii.
- 23 Doamna Nolan amintește că aspectele sensibile din acțiunea principală au fost recunoscute de instanțele naționale, că United States of America nu s-a prevalat de imunitatea în calitate de stat ale cărei acțiuni nu pot fi contestate în justiție și că nu a invocat în apărare „împrejurări speciale”, în sensul articolului 188 alineatul (7) din Legea din 1992. În subsidiar, adaugă că raportul său de muncă nu este în niciun caz exclus din domeniul de aplicare al Directivei 98/59, întrucât nu a fost angajată în „administrația publică sau [în] instituții de drept public” și nu s-a susținut niciodată în procedura principală că aceasta ar fi situația.
- 24 United States of America susține că, pe de o parte, potrivit considerentelor (4) și (6) din Directiva 98/59, aceasta vizează funcționarea pieței interne, iar pe de altă parte, că de la articolul 1 alineatul (2) litera (b) din această directivă reiese cu claritate că ea nu privește toate cazurile de concediere. Consideră că aplicarea, în acțiunea principală, a Directivei 98/59 sau a reglementării naționale prin care se transpune această directivă ar fi incompatibilă cu modul clar de redactare a directivei menționate, precum și cu principiile de drept internațional public, în special principiul *ius imperii* și cel al „curtoaziei internaționale” („comity of nations”).

- 25 United States of America consideră, în consecință, că o concediere precum cea în discuție în acțiunea principală nu intră în domeniul de aplicare al Directivei 98/59, dat fiind că această concediere rezultă dintr-o decizie strategică, adoptată de un stat suveran, referitoare la închiderea unei baze militare.
- 26 Comisia are dubii cu privire la posibilitatea aplicării, în speță, a Directivei 98/59, dat fiind că angajatorul doamnei Nolan a fost armata Statelor Unite, o emanație a unui stat suveran. Cu toate acestea, ea subliniază că închiderea unei baze militare poate avea același efect asupra personalului civil al acesteia din urmă ca decizia de închidere a unei întreprinderi comerciale.
- 27 Comisia consideră că, în domeniul protecției drepturilor lucrătorilor, în interesul unei abordări coerente, Directiva 98/59 și Directiva 2001/23/CE a Consiliului din 12 martie 2001 privind apropierea legislației statelor membre referitoare la menținerea drepturilor lucrătorilor în cazul transferului de întreprinderi, unități sau părți de întreprinderi sau unități (JO L 82, p. 16, Ediție specială, 05/vol. 6, p. 20) ar trebui să fie interpretate în sensul că au același domeniu de aplicare. Făcând trimitere la articolul 1 alineatul (1) litera (c) din Directiva 2001/23, prin care s-a abrogat Directiva 77/187/CEE a Consiliului din 14 februarie 1977 privind apropierea legislației statelor membre referitoare la menținerea drepturilor lucrătorilor în cazul transferului de întreprinderi, unități sau părți de întreprinderi sau unități (JO L 61, p. 26), și la Hotărârea din 6 septembrie 2011, Scattolon (C-108/10, Rep., p. I-7491, punctele 56 și 57), Comisia susține că Directivele 98/59 și 2001/23 se aplică amândouă în cazul întreprinderilor publice care exercită o activitate de natură economică, însă că, în schimb, ele nu se aplică nici în privința unei reorganizări a autorităților administrației publice, nici în privința unui transfer de funcții administrative între autorități ale administrației publice.
- 28 Comisia arată că United States of America a decis să închidă baza militară RSA și să concedieze personalul civil local care lucra în aceasta în principal din motive strategice. Având în vedere că aceste concedieri ar fi acte ale unei autorități publice care au rezultat dintr-o reorganizare administrativă, ea consideră că nu este posibilă extinderea protecției prevăzute de Directiva 98/59 la salariații respectivi, chiar dacă se poate considera că ei desfășurau o activitate de natură economică. Comisia concluzionează că concedierea în discuție în acțiunea principală nu intră în domeniul de aplicare al Directivei 98/59.
- 29 Autoritatea de Supraveghere AELS arată că Employment Appeal Tribunal a considerat că Regatul Unit a ales să transpună Directiva 98/59 fără excluderea lucrătorilor din administrația publică sau din instituțiile de drept public vizați la articolul 1 alineatul (2) litera (b) din aceasta din urmă și a amintit că numeroase cauze referitoare la reglementarea prin care s-a transpus directiva menționată au fost introduse de syndicatele care reprezintă lucrătorii angajați în administrație sau în instituții publice. Autoritatea de Supraveghere AELS adaugă că instanța de trimitere a arătat că avocatul care reprezintă United States of America a admis că limitarea domeniului de aplicare al Directivei 98/59, prevăzută la articolul 1 alineatul (2) din această directivă, nu se extinde la lucrătorii angajați de un stat suveran străin.
- 30 Autoritatea de Supraveghere AELS consideră că este posibil ca articolul 1 alineatul (2) din Directiva 98/59 să fie înțeles în sensul că se referă numai la administrația publică și la instituțiile de drept public ale statelor membre și că, prin urmare, această limitare a domeniului de aplicare nu se aplică în privința administrației publice și a instituțiilor de drept public din statele terțe. Această abordare s-ar întemeia pe logica potrivit căreia, deși statele membre asigură angajaților din domeniul public o protecție echivalentă cu cea prevăzută de Directiva 98/59, nu este sigur că drepturile statelor terțe garantează o asemenea protecție în împrejurări similare.
- 31 În plus, în opinia Autorității de Supraveghere AELS, din Hotărârea din 18 octombrie 1990, Dzodzi (C-297/88 și C-197/89, Rec., p. I-3763, punctele 36 și 37), reiese că, în speță, Curtea are competența de a se pronunța cu titlu preliminar, întrucât legiuitorul Regatului Unit aplică Directiva 98/59, prin intermediul reglementării naționale prin care s-a transpus această directivă, lucrătorilor angajați în administrația publică, asigurând în acest fel, în principiu, aceeași protecție acestora din urmă și

lucrătorilor din sectorul privat. În aceste condiții, Autoritatea de Supraveghere AELS consideră că concedierea în discuție în acțiunea principală intră în domeniul de aplicare al Directivei 98/59 și că, chiar dacă această concediere ar fi exclusă din domeniul de aplicare al acestei directive, Curtea ar trebui, ținând seama de împrejurările din cauza de față, să răspundă la întrebarea adresată, care privește interpretarea directivei menționate.

Răspunsul Curții

- 32 Pentru a se statua asupra problemei dacă o concediere precum cea în discuție în acțiunea principală, prin care s-a pus capăt unui raport de muncă stabilit între un resortisant al unui stat membru și un stat terț, ca urmare a închiderii unei baze militare care aparține acestuia din urmă și este situată pe teritoriul aceluia stat membru, intră în domeniul de aplicare al Directivei 98/59, este necesar să se procedeze, în primul rând, la interpretarea modului de redactare a articolului 1 alineatul (2) litera (b) din această directivă.
- 33 În temeiul acestei dispoziții, care prevede un caz de excludere din domeniul de aplicare al Directivei 98/59, această directivă nu se aplică lucrătorilor din administrația publică sau din instituțiile de drept public ori, în statele membre în care acest concept nu este cunoscut, lucrătorilor din organisme echivalente.
- 34 Dat fiind că forțele armate țin de administrația publică sau de un organism echivalent, rezultă cu claritate din modul de redactare a articolului 1 alineatul (2) litera (b) din Directiva 98/59 că personalul civil al unei baze militare este acoperit de excluderea prevăzută de această dispoziție.
- 35 Trebuie arătat, în al doilea rând, că această apreciere se coroborează cu obiectivul și cu economia acestei directive.
- 36 În această privință, trebuie amintit că Directiva 98/59 a fost precedată de Directiva 75/129/CEE a Consiliului din 17 februarie 1975 privind apropierea legislației statelor membre cu privire la concedierile colective (JO L 48, p. 29) și că, în special, una dintre funcțiile Directivei 98/59 a constat în codificarea acelei directive.
- 37 În cursul procedurii legislative referitoare la Directiva 75/129, Comisia a expus, în Propunerea de directivă a Consiliului privind apropierea legislației statelor membre cu privire la concedierile colective [COM(72) 1400] din 8 noiembrie 1972, împrejurările care au făcut necesară o reglementare în acest domeniu. În special, Comisia a constatat că diferențele importante în materie de protecție a lucrătorilor în caz de concediere au un efect direct asupra funcționării pieței comune, întrucât creează o disparitate a condițiilor de concurență care exercită o influență asupra întreprinderilor atunci când acestea din urmă prevăd ocuparea unor posturi.
- 38 În plus, trebuie arătat că Directiva 98/59 a fost adoptată în temeiul articolului 100 din Tratatul CE (devenit articolul 94 CE), care permitea apropierea legislațiilor statelor membre care aveau o incidență directă asupra instituirii sau funcționării pieței comune (interne).
- 39 De asemenea, trebuie arătat, în ceea ce privește obiectivul urmărit prin Directiva 98/59, că din considerentele (4) și (6) ale acesteia reiese că această directivă urmărește ameliorarea protecției lucrătorilor și a funcționării pieței interne.
- 40 În consecință, trebuie constatat că Directiva 98/59 face parte din legislația referitoare la piața internă.
- 41 Or, deși, desigur, dimensiunea și funcționarea forțelor armate au o influență asupra situației încadrării în muncă într-un anumit stat membru, ele nu țin totuși de considerații referitoare la piața internă sau la concurența între întreprinderi. Astfel cum Curtea s-a pronunțat deja, nu pot fi, din principiu,

calificate drept activități economice activitățile legate de exercitarea prerogativelor de autoritate publică, astfel cum este apărarea națională (a se vedea Hotărârea din 6 septembrie 2011, Scattolon, C-108/10, citată anterior, punctul 44 și jurisprudența citată).

- 42 În ceea ce privește opinia Autorității de Supraveghere AELS, potrivit căreia articolul 1 alineatul (2) din Directiva 98/59 ar putea fi înțeles în sensul că ar viza numai administrația publică a statelor membre, iar nu și pe cea a statelor terțe, este suficient să se arate că modul de redactare a acestei dispoziții nu face nicio distincție de această natură între statele membre și statele terțe.
- 43 În consecință, trebuie să se considere că, în orice caz, în temeiul excluderii prevăzute la articolul 1 alineatul (2) litera (b) din Directiva 98/59, concedierea personalului unei baze militare nu intră în domeniul de aplicare al acestei directive, indiferent dacă este sau nu este vorba de o bază militară aparținând unui stat terț. În aceste condiții, nu este necesar să se țină în mod particular seama de împrejurarea că, în speță, este vorba de o bază militară aparținând unui stat terț, chestiune care are implicații de drept internațional (în contextul angajării personalului ambasadei unei țări terțe, a se vedea Hotărârea din 19 iulie 2012, Mahamdia, C-154/11, punctele 54-56).
- 44 Potrivit doamnei Nolan și Autorității de Supraveghere AELS, chiar dacă situația în discuție în acțiunea principală nu intră în domeniul de aplicare al Directivei 98/59, Curtea are, în speță, competența de a se pronunța cu titlu preliminar, dat fiind că legiuitorul național aplică această directivă, prin intermediul reglementării naționale prin care aceasta a fost transpusă, lucrătorilor angajați în administrația publică.
- 45 Curtea s-a declarat, în mai multe rânduri, competentă să statueze asupra cererilor de pronunțare a unor hotărâri preliminare referitoare la dispoziții de drept al Uniunii în cazuri în care situația de fapt din cauza principală se situa în afara domeniului de aplicare al dreptului Uniunii, dar în care aplicabilitatea respectivelor dispoziții ale acestui drept fusese determinată de dreptul național ca urmare a trimerii realizate de acesta din urmă la conținutul acelor dispoziții (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 decembrie 2011, Cicala, C-482/10, Rep., p. I-14139, punctul 17 și jurisprudența citată).
- 46 Curtea a statuat deja că, atunci când o legislație națională se conformează, pentru soluționarea unor situații care nu intră în domeniul de aplicare al unui anumit act al Uniunii, soluțiilor reținute de actul menționat, există un interes cert al Uniunii ca, pentru evitarea unor viitoare divergențe de interpretare, dispozițiile preluate din acel act să primească o interpretare uniformă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 7 iulie 2011, Agafitei și alții, C-310/10, Rep., p. I-5989, punctul 39 și jurisprudența citată).
- 47 Astfel, o interpretare de către Curte a dispozițiilor dreptului Uniunii în situații care nu intră în domeniul de aplicare al acestuia se justifică atunci când aplicabilitatea acelor dispoziții în privința unor asemenea situații a fost determinată de dreptul național în mod direct și necondiționat pentru a asigura un tratament identic acestor situații și situațiilor care intră în domeniul de aplicare al dreptului Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea Cicala, citată anterior, punctul 19 și jurisprudența citată).
- 48 În aceste condiții, trebuie să se verifice dacă în acțiunea principală se impune ca Curtea să interpreteze Directiva 98/59 pentru motivul că ar reieși din indicații suficient de precise că aplicabilitatea dispozițiilor directivei menționate a fost determinată de dreptul național în mod direct și necondiționat în privința unor situații, precum cele în discuție în prezenta cauză, care nu intră în domeniul de aplicare al acestei directive.
- 49 În această privință, din decizia de trimitere reiese că, dacă ar fi decis în acest sens în faza inițială a procedurii principale, United States of America ar fi putut să se prevaleze de imunitatea în calitate de stat suveran și să evite continuarea procedurii principale.

- 50 Trebuie adăugat că, potrivit instanței de trimitere, în temeiul articolului 188 alineatul (7) din Legea din 1992, un stat terț are posibilitatea să invoce „împrejurări speciale” („special circumstances”), în temeiul cărora acel stat terț nu ar fi obligat să efectueze consultări obligatorii în cazul unor concedieri colective conform articolului 188 alineatele (1A), (2) și (4) din Legea din 1992.
- 51 În consecință, dosarul nu cuprinde indicații suficient de precise potrivit cărora aplicabilitatea automată a soluțiilor reținute de Directiva 98/59 într-o situație precum cea din litigiul principal ar fi fost determinată de dreptul național.
- 52 În consecință, nu se poate considera că aplicarea în privința unei situații precum cea din litigiul principal a dispozițiilor Directivei 98/59 vizate de întrebarea adresată a fost determinată, ca atare, în mod direct și necondiționat de dreptul național.
- 53 Desigur, este în interesul Uniunii să se asigure interpretarea uniformă a dispoziției unui act al Uniunii și a dispoziției de drept național care o transpune și îi determină aplicarea în afara domeniului de aplicare al acelui act.
- 54 Această situație nu se regăsește totuși atunci când, precum în acțiunea principală, un act al Uniunii prevede în mod expres un caz de excludere din domeniul său de aplicare.
- 55 Astfel, dacă legiuitorul Uniunii menționează în mod univoc că actul pe care îl adoptă nu se aplică unui domeniu precis, el renunță, cel puțin până la adoptarea unor eventuale noi norme ale Uniunii, la obiectivul privind interpretarea și aplicarea uniformă a normelor de drept în acel domeniu exclus.
- 56 Prin urmare, nu se poate afirma sau prezuma că ar exista un interes al Uniunii ca, într-un domeniu exclus de legiuitorul Uniunii din domeniul de aplicare al actului pe care l-a adoptat, să se procedeze la o interpretare uniformă a dispozițiilor acelui act.
- 57 Din ansamblul considerațiilor care precedă rezultă că, având în vedere obiectul întrebării adresate de Court of Appeal, Curtea nu are competența de a răspunde la această întrebare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 58 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

Curtea de Justiție a Uniunii Europene nu are competența de a răspunde la întrebarea adresată de Court of Appeal (England & Wales) (Civil Division) (Regatul Unit) prin decizia din 6 decembrie 2010.

Semnături